

Келісемін
«Ақмола облысы білім
басқармасының Зеренді ауданы
бойынша білім бөлімі» ММ
басшысы Д.Н.Нурова
«2023 жыл»

Тексерілді
Директордың оку жөніндегі
орынбасары Б.З.Кыдырбеков
19 08 2023 жыл

Бекітемін
«Ақмола облысы білім
басқармасының Зеренді ауданы
бойынша білім белгімі Жолдыбай
ауылдың негізгі орта мектебі» КММ
директоры А.Б.Бекишов
08.08.2023 жыл

Қарастырылды
КГПБ жетекшісі Ж.А.Маженова
Хаттама № 1
«24» 08 2023 жыл

Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған

«Жаңандық күзыреттіліктер» курсының

КҮНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

Мектеп: «Жолдыбай ауылшының негізгі орта мектебі»КММ

Тарих пәнінің мұғалімі: Бекишов А.Б.

Сағат саны: барлығы -34 сағат, аптасына – 1 сағат

2023-2024 оку жылы

Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының

КУНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

Жалпы ережелер

Оку бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оку-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес өзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінездүлік ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманың жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұракты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өнірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дагдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оку жүктемесінің көлемі:

9 - сыныпта-аптасына 1 сағат, оку жылында 36 сағат.

Оку курсының базалық мазмұны

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып өзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілекестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінездүлік мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насиҳаттайты.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, акпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар акпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насиҳатты ажыратады. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кенейіп, сауаттылық неден басталатыны, енбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы акпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық қеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен деңсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге кол сүқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз деңсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыпшен карауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-

құқықтық принциптерін сактайтын. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосфера дағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлық тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қогам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- 1) кең ауқымды дағдылар;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жана шырлық пен құрмет көрсету;
- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;
- 7) экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың идеологиялары мен тәжірибесінің ықпалына қарсы иммунитет қалыптасады.

Білім алушы

- 1) тәжірибеде алған білімдерін;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және акпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
- 4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қогам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар

- 1) өзінің окуын және жеке дамуын қолдау үшін күшті және әлсіз жақтарын;
- 2) өзінің және басқалардың жақсы өмір сүруі үшін өмірдің түрлі аспектілерін;
- 3) басқалармен ынтымактастық қарым-қатынасын;
- 4) мемлекеттік, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениетаралық қатынастардың мәнін талдай алады.

Білім алушылар

- өз мінез-құлқы мен мәдениетін, жеке тарихын, сондай-ақ құндылықтар мен әртүрлі көзқарастарды;
- әр түрлі жағдайларда жауапты шешімдер қабылдауды сынни бағалайды.

КҮНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР
Жаһандық құзыреттілік, 9-сынып

Барлығы 35 сағ., аптасына 1 сағ.

Сабак №	Тақырыбы	Сағат саны	Өтетін күні	Ескерту
Unit: Парасаттылық және әдеп (4 сағат)				
1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	1	04.09.	I тоқсан
2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті	1	11.09.	
3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)	1	18.09.	
4	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз	1	25.09.	
Unit: Азаматтық және патриотизм (4 сағат)				
5	Өзгені өзіндей сыйла	1	02.10	
6	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер	1	09.10.	
7	Ертеңгі жастар қандай болмақ?	1	16.10.	
8	Ұнтымағы жарасқан ел	1	23.10.	
Unit: Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық (8 сағат)				
9	Әлеуметтік желілердегі блогерлер. Кибербуллинг	1	06.11.	II тоқсан
10	Белсенді және пассивті кірістер	1	13.11.	
11-12	Отбасылық бюджеттің түрлері. Отбасы бюджетін жоспарлау	2	20.11. 27.11	
13	Жинактарды қалай сактауға болады	1	04.12.	
14-15	Қаржы пирамидасы	2	11.12. 18.12.	
16	Қаржылық әлеует	1	25.12.	
Unit: Тіршілік қауіпсіздігі (5 сағат)				
17	Тіршілік әрекетінің қауіпсіздігі саласындағы занды және құқықтық актілер	1	08.01.	III тоқсан
18	Радиациялық және химиялық қауіпсіздік	1	15.01.	
19	Жаппай жою қаруынан қорғану	1	22.01.	
20	Қазақстан Республикасындағы азаматтық қорғаныс жүйелері	1	29.01.	
21	Әлем елдеріндегі азаматтық қорғаныс жүйелері	1	05.02.	
Unit: Экологиялық мәдениет (6 сағат)				
22	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	12.02	
23	Экологиялық тұрақтылық	1	19.02.	
24	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері. Таза экологияға құқылымыз	1	26.02.	
25	Ғаламдық экологиялық мәселелер	1	04.03.	

6	Адамзаттың экологиялық проблемаларды шешу жолдары	1	11.03.	
27	Экологиялық қақтығыстар	1	18.03.	

Unit: Зайырлылық және дінтану негіздері (8 сағат)

28	Зайырлы мемлекет және дін. Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі	1	01.04.	IY тоқсан
29	Діннің құрылымы мен қызметтері. Діннің шығу тегі мен тарихи формалары	1	08.04.	
30	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер	1	15.04.	
31	Буддизм. Дін ілімі негіздері. Христиан діні. Дін ілімі негіздері.	1	22.04.	
32	Ислам діні негіздері. Қазақстандағы ислам. Ислам мәдениеті..	1	29.04.	
33	Қазақстан аумағындағы православты діни үйымдардың қызметі.	1	06.05.	
34	Теріс пигылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.	1	13.05.	
35	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет. Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты	1	20.05.	